

MEDIJI O ZDRAVSTVU

utorak, 14. jun 2022.godine

BLIC- Rezerve krvi smanjene, NEDOSTAJU SVE NEGATIVNE KRVNE GRUPE, kao i A+ i 0+

RTV- HPV vakcina bezbedna i efikasna

DANAS- Nova omikron-varijanta BA.5: Koliko je opasna i kako se širi?

POLITIKA- Nema preminulih od korone, 258 novozaraženih

Rezerve krvi smanjene, NEDOSTAJU SVE NEGATIVNE KRVNE GRUPE, kao i A+ i O+

Trenutne rezerve krvi su smanjene, nedostaju sve negativne krvne grupe, kao i grupe A+ i O+, saopštio je Institut za transfuziju krvi Srbije.

Povodom 14. juna Svetskog dana dobrovoljnih davalaca krvi, Institut je apelovao na sve građane, koji su u mogućnosti, da daju krv kako bi se rezerve krvi popravile.

Sem na Institutu, akcije dobrovoljnog davalatstva krvi sutra će biti organizovane i u Valjevu, Koceljevi i Novom Pazaru u vremenskom periodu od 7 do 19 časova.

- Održaće se i akcija u studentskom domu „Studentski grad“ od 11 do 16 sati, gde će mladi davaoci krvi, studenti sa svih fakulteta i visokih strukovnih škola Beogradskog univerziteta donirati krv – kaže se u saopštenju Instituta za transfuziju krvi Srbije.

Svetski dan dobrovoljnih davalaca krvi obeležava se 14. juna u cilju izražavanja zahvalnosti davaocima, kao i podizanja svesti građana o važnosti redovnog i dobrovoljnog davanja krvi.

Ovogodišnji slogan Svetskog dana je "Davanje krvi je čin solidarnosti. Pridruži se i ti u spasavanju života".

HPV vakcina bezbedna i efikasna

BEOGRAD - Efikasnost HPV vakcine, koja sprečava rak grlića materice, je 90 odsto kada se ona da pre kontakta sa virusom, pa se zbog toga preporučuje deci između 11. i 14. godine života, rekao je za K1 prof. dr Radan Stojanović, klinički farmakolog i profesor medicinskog fakulteta.

Stojanović kaže da su različiti načini davanja u odnosu na uzrast u kojem se deca vakcinišu, pa se tako ovo cepivo daje u dve doze deci od 9 do 14 godina, kod osoba uzrasta od 14 do 19 godina daje se u tri doze, dok pojedini stručnjaci preporučuju da se daje čak i do 26. godine.

"Ima smisla davati vakcinu i nakon prvog seksualnog odnosa", rekao je Uranku K1 televizije dr Stojanović.

Devetovalentna HPV vakcina stigla je u Srbiju i njome će o trošku države moći da se vakcinišu dečaci i devojčice od devet do 19 godina.

"Kod oba pola mogu se javiti karcinom grla i anusa. Vakcina se daje pre prvog seksualnog kontakta i njena efikasnost je 90 odsto kada se da pre kontakta sa virusom. Najčešće se vakcinišu deca između 11 i 14 godine i vakcina vrlo brzo ispoljava svoju efikasnost, kaže Stojanović.

On objašnjava da su različiti načini davanja u odnosu na uzrast u kojem se daju, pa se tako vakcina daje u dve doze deci uzrasta od devet do 14 godina.

"Druga doza daje se nakon šest ili 12 meseci. Kod dece od 14 do 19 godina, daje se u tri doze. Imamo smisla davati vakcinu i nakon prvog seksualnog odnosa - kaže doktor.

Od raka grlića materice u Srbiji svake godine oboli više od 1.300 žena, a ovaj kancer svakog dana odnese najmanje jedan život. Srbija je druga u Evropi po smrtnosti od raka grlića materice.

"Postoji više od 100 tipova humanog papiloma virusa i nemaju svi isti potencijal da ugroze naše zdravlje. Neki izazivaju samo benigne promene na koži kao što su bradavice, dok onkogeni tipovi virusa naše normalne ćelije mogu pretvoriti u maligne - kazao je dr Stojanović i dodao:

"Postoje dva puta nakon zaražavanja - da dođe do spontanog izlječenja za oko godinu dana zahvaljujući jakom imunom sistemu, a drugi put je teži i opasan, a to je dobijanje hronične dugotrajne infekcije uslovljene onkogenim virusima koje vode ka malignitetu.

Profesor Stojanović kaže da se kod žena najčešće javlja karcinom grlića materice, a kod muškaraca kancer penisa.

"Takođe, kod oba pola mogu se javiti karcinom grla i anusa, rekao je Stojanović i objasnio zašto je HPV vakcina devetovalentna.

"To znači da sadrži delove virusa devet tipova HPV virusa, a tih devet tipova su upravo oni koji mogu izazvati promene koje se mogu razviti u karcinom. Naravno da vakcinom ne možemo dobiti bolest, već i HPV vakcina radi kao i sve druge - pobuđuje funkcionisanje imunog sistema, stvaraju se antitela i pripremamo organizam da prilikom kontakta sa virusom spreči zaražavanje", kaže profesor.

On je dodao da ovu vakcinu odavno već primaju i dečaci i devojčice, jer i jedni i drugi mogu da se zaraze i da budu prenosioci, kao i da su devojčice ranjivija grupa i da su one prioritet prilikom vakcinacije.

Stojanović upozorava da je karcinom grlića materice smrtonosno oboljenje.

"Ukoliko se rano otkrije, reč je o apsolutno lako izlečivom kanceru, ali ako se otkrije u kasnijoj fazi smrtnost je velika. Prevencija obuhvata i vakcinaciju i redovne skrining preglede", rekao je doktor.

On kaže da efikasnost vakcine pokazuju podaci iz Australije i SAD u kojima je visok procenat vakcinacije HPV vakcinom. U Australiji je za deset godina zaražavanje smanjeno za 88 do 89 odsto, a u SAD za 90 odsto, dok je za 45 odsto manja pojava karcinoma grlića materice.

Profesor Radan Stojanović je objasnio da je i ova vakcina prošla rigorozne kontrole.

"Najpre na životinjama pa u kliničkim ispitivanjima u kojima je učestvovalo nekoliko desetina hiljada dečaka i devojčica, pa potom i u kliničkoj primeni same vakcine u realnom životu. Kada se svi podaci sumiraju rezultati su takvi da je bezbednosni profil HPV vakcine prihvatljiv, a neželjena dejstva su retka po učestalosti i nisu ozbiljna i teška", kaže Stojanović.

On objašnjava da su najčešće reakcije posle primene vakcine: bol na mestu primene, otok, crvenilo, ponekad porast telesne temperature, rekao je profesor i dodao biti potpuno zdrav da bi se primila ova, kao i bilo koja druga vakcina, a da se dan-dva nakon vakcinacije ne treba izlagati velikim fizičkim naporima.

"Moja preporuka je apsolutno da se deca vakcinišu ovom vakcinom, kaže dr Stojanović.

Govoreći o antivakserima rekao da oni postoje odavno, ali da je njihov uticaj prastao zahvaljujući društvenim mrežama.

"Živimo u 21. veku i neke stvari su apsolutno dokazane, kao što je to da zahvaljujući vakcinama mi više nemamo određene bolesti poput velikog kašlja, varirole ili tetanusa. Nema nijednog dokaza koji bi upućivao na tvrdnje da HPV vakcina izaziva sterilitet ili rak, to nema veze sa realnošću, zaključio je doktor.

On je dodao da su antivakseri društveni fenomen kojim bi trebalo da se bave sociolozi, psiholozi i psihijatri.

Nova omikron-varijanta BA.5: Koliko je opasna i kako se širi?

Ponovo se pojavila nova podvrsta soja omikron korona-virusa: BA.5. Ona bi vrlo brzo mogla da postane odgovorna za većinu novih slučajeva infekcija. Da li je situacija opasna?

Sve učestalije su nove infekcije novim sojem omikron korona-virusa, podvrstom BA.5. Svetska zdravstvena organizacija (WHO) je tu podvrstu soja omikron već označila kao „zabrinjavajuću“. Nemački Institut Robert Koha (RKI) računa da će se podvrsta BA.5, kao i druge podvrste soja omikron, brzo širiti, jer se one lakše prenose nego recimo soj delta. Institut upozorava na opasnost od porasta broja infekcija već tokom leta.

„Trenutno najveći rast pokazuju podvrste BA.4 i BA.5“, objavio je RKI 9. juna. Institut iz toga izvodi zaključak da bi te dve podvrste soja omikron vrlo brzo mogle da budu uzročnici većine novih infekcija. Već sada na podvrstu BA.5 otpada deset odsto infekcija, a to je dvostruko više nego početkom juna.

BA.5 se najpre pojavio u Južnoafričkoj Republici

Već početkom maja podvrsta BA.5 izazvala je zabrinutost u Južnoafričkoj Republici. Talas je, međutim, bio slabiji nego prethodne podvrste i već je na izmaku. U Portugaliji je, međutim, nova podvrsta BA.5 odgovorna za 80 odsto novih infekcija. Ta do sada nepoznata podvrsta zaraznija je od prethodnih podvrsta soja omikron. Nju antitela ne prepoznaju tako dobro i zato se ona brže širi. Ali, tok bolesti je blaži nego kod soja delta.

Da li buster-doza vakcine štiti od infekcije podvrstama soja omikron?

Zaštita vakcinom protiv korona-virusa vremenom popušta, jer se smanjuje količina antitela. Isto važi za osobe koje su preležale koronu. To znači da ni vakcinisani, a ni oni koji su preležali koronu nemaju optimalnu zaštitu protiv podvrsta soja omikron i mogu da se inficiraju. Podvrsta BA.5 već se proširila u mnogim zemljama, recimo u Portugaliji, gde je u poslednje vreme naglo porastao broj novih slučajeva.

Nove infekcije podvrstama soja omikron su dakle moguće uprkos vakcinisanju ili preležanoj koroni i pojavljuju se češće nego infekcije sojem delta.

Ali ima manje smrtnih slučajeva i manje ljudi mora na bolničko lečenje. Stručnjaci smatraju da je razlog za to činjenica da su mnogi ljudi već vakcinisani i imaju antitela, iako se njihova količina vremenom smanjuje. Opšti imunitet je veći nego na početku pandemije. Ipak, Institut Robert Koh preporučuje rizičnim grupama i starijim ljudima ponovno vakcinisanje buster-dozom, kako bi se povećala količina antitela.

Više infekcija, manje smrtnih slučajeva

Vakcine koje se daju usmerene su protiv vrste spajk-proteina koji je bio aktivan na početku pandemije. Ali, virus se u međuvremenu toliko promenio da antitela ne reaguju više tako dobro na vakcinu. Stvara se manje antitela i virus može lakše da se širi.

Ali, novi sojevi, pa tako i podvrsta soja omikron BA.5 su, izgleda, manje opasni. Jedna teorija je da ta vrsta virusa brzo i intenzivno napada gornje delove disajnih organa, ali da ređe prodire do pluća. Zato manje ljudi umire. U početku su pluća češće i jače napadana, što je izazivalo više smrtnih slučajeva.

Zaštita od infekcije sojem omikron

Vreme između infekcije i pojave prvih simptoma je kod infekcije sojem omikron oko tri dana, što je manje nego kod soja delta. Zaštita koju nude dosadašnje vakcine nije optimalna, ali one ipak štite od težeg oboljenja. Za to je, pretpostavlja se, dovoljna osnovna imunizacija. Vakcinisanje buster-dozom pomaže da se ponovo stvori veća količina antitela, a to pruža bolju zaštitu.

Iako soj omikron sa svim podvrstama obično ima lakši tok bolesti nego delta, u retkim slučajevima ipak može da dođe i do teških simptoma. A još uvek nije jasno ni kakve dugoročne posledice može da ima infekcija sojem omikron korona-virusa.

ПОЛИТИКА

The screenshot shows a news article on the website 'ПОЛИТИКА'. The article title is 'Nema preminulih od korone, 258 novozaaraženih'. The main image is a close-up of a COVID-19 test tube. The text of the article states that in the previous 24 hours, there were no deaths from COVID-19, but 258 new cases were confirmed. It also mentions that 89 COVID patients are being treated in hospitals, an increase from the previous day. The mortality rate is currently 0.80%. The article also notes that 9,793,592 tests have been conducted since the start of the epidemic in Serbia, with 2,020,596 positive results.

Nema preminulih od korone, 258 novozaaraženih

U Srbiji u prethodna 24 časa nije bilo preminulih od posledica infekcije koronavirusom, a od 7.166 testiranih uzoraka, pozitivnih na prisustvo virusa bilo je 258.

Po podacima Instituta za javno zdravlje Srbije, na bolničkom lečenju je 89 kovid pacijenata, jedan više u odnosu na juče objavljene podatke dok je na respiratorima 10 pacijenata, dvoje manje u odnosu na prethodni presek, prenosi Beta.

Smrtnost trenutno iznosi 0,80 odsto.

Od početka epidemije u Srbiji su obavljena 9.793.592 testa a prisustvo virusa laboratorijski je potvrđeno u 2.020.596 uzoraka.